

YOU PART

Engage. Connect. Empower

SMERNICE ZA MLADINSKE PARLAMENTE

DEJSTVA

CILJI

PRIPRAVA

NAVODILA

DODATNE INFORMACIJE

SMERNICE ZA MLADINSKE PARLAMENTE

DEJSTVA

Starost udeležencev: 12+

Število udeležencev: vsaj 10 **Trajanje**: najmanj 1 leto, optimalno trajnostno

CILJI

Mladinski parlamenti so ključnega pomena pri zagotavljanju resničnih priložnosti za sodelovanje mladih in spodbujanju njihovega sodelovanja pri oblikovanju njihovih skupnosti. V skladu s *Konvencijo ZN o otrokovih pravicah* imajo mladi pravico do sodelovanja v javnem življenju, vendar ta pravica pogosto ni v celoti spoštovana ali uresničena.

Mladinski parlamenti niso le platforma za politično izobraževanje in participacijo, temveč tudi pomemben instrument za krepitev demokratične družbe. Z aktivno in smiselno udeležbo v mladinskih parlamentih se mladi naučijo prevzemati odgovornost in aktivno sodelovati pri oblikovanju svoje prihodnosti.

PRIPRAVE

Resnična udeležba mladih ni otroška igra. Če naj bi mladi imeli možnost, da nekaj spremenijo v šoli, skupnosti, mestu, regiji ali državi, potrebujejo stabilne samoizvoljene in samoorganizirane strukture, ki jih politično in finančno podpirajo odrasli (občinski in regionalni sveti ter vlade).

Za ustanovitev in delovanje mladinskega parlamenta sta nujna podpora odraslih in trdna organizacijska podlaga. Najbolje bi bilo, če bi ga ustanovili mladi sami ali vsaj ob njihovem aktivnem sodelovanju.

Za spodbujanje zanimanja in zavezanosti je pomembno, da se obrnete neposredno na mlade. Pomembno je vključiti tudi mlade, ki jih ni mogoče doseči prek izobraževalnih ustanov, temveč prek mladinskih centrov in drugih krajev, kjer preživljajo svoj (prosti) čas. Kampanjo na primer začnite prek družbenih medijev in organizirajte začetno srečanje v mladinskem centru, šoli ali na spletu.

SPLOŠNE SMERNICE

- Načeloma mladi določajo dnevni red, tj. oblikujejo svoje politične zahteve in se odločajo, kako jih bodo predstavili.
- Pomembno je, da mladinski parlamenti obravnavajo teme, ki zadevajo številne in različne skupine mladih. Vsi pomembni mladi bi morali imeti možnost sodelovanja (v novo vzpostavljeni strukturi). Upoštevati je treba ne le dejavnike, kot sta spol in izobrazba, temveč tudi starostne razlike, zlasti med mlajšimi in starejšimi mladimi.
- Spremljajoči odrasli (mladinski delavci itd.) poskrbijo, da se pred glasovanjem in med njim upoštevajo in izvajajo demokratična načela: npr. v primeru navzkrižja interesov je treba sklepati kompromise; pri dogovarjanju o pomembnih temah in zahtevah večina ne more preprosto prevladati nad manjšino itd.
- Izbira mladih govornikov - tako za lokalno predstavitev kot za pošiljanje predstavnikov v regionalni in nacionalni mladinski parlament - bi morala biti reprezentativna in raznolika. Svojega glasu ne bi smeli imeti le tisti mladi, ki so zaradi šolskega izobraževanja že pridobili ustrezna znanja in spretnosti. Mladinski delavci lahko mlade opolnomočijo z delavnico o tem, kako se predstaviti pred večjim občinstvom.
- **NASVET:** *Za več informacij o tem glejte ustrezno enoto v poglavju »Delavnice« v zbirki digitalnih orodij YouPart.*
- Spremljevalni odrasli podpirajo proces z zagotavljanjem potrebnih informacij o proračunu, političnih odgovornostih in pristojnostih (oddelki in lokalna, regionalna, mednarodna raven), pravnem položaju itd. To zagotavlja, da so zahteve mladih naslovljene na prave nosilce odločanja in da so možnosti za uresničitev zahtev realno ocenjene.
- Vsaj nekaj zahtev bi bilo dobro, da je uresničljivih v razmeroma kratkem času, največ v enem letu. Če je običajni čas izvajanja veliko daljši, bo veliko mladih izgubilo zanimanje, ker ne bodo videli rezultatov svojih dejavnosti.
- V procesu sodelovanja imajo odrasli podporno in soustvarjalno vlogo in sami ne prevzemajo nalog, samo zato, ker imajo več izkušenj. Zaupanje in krepitev moči sta bistvena elementa uspešnega sodelovanja. Pomembna sta tako količina (število udeležencev) kot tudi kakovost sodelovanja.
- **NASVET:** *Za več informacij o opredelitvi kakovosti sodelovanja glejte ustrezno enoto v poglavju »Teorija« v zbirki digitalnih orodij YouPart.*

DODATNE INFORMACIJE

Čeprav je idealno, da mladinski parlamenti nastajajo na pobudo in pod vodstvom mladih samih, praksa kaže, da je veliko teh parlamentov rezultat pobud od zgoraj navzdol. To je pogosto posledica dejstva, da sta lahko neodvisna organizacija in ustanovitev s strani mladih velik izziv zaradi pravnih struktur in/ali organizacijskih in praktičnih zadev. Različni pravni okviri na lokalni, regionalni in nacionalni ravni zahtevajo posebno znanje in vire, ki mladim pogosto niso zlahka na voljo.

Poleg tega vzpostavitev takšnih struktur zahteva poglobljeno razumevanje organizacijskih procesov, ki se ga morajo mladi najprej naučiti. Podpora odraslih, bodisi v obliki izobraževalnih organizacij, lokalnih oblasti ali političnih organov, je zato ne le koristna, temveč pogosto nujna za vzpostavitev in učinkovito delovanje potrebnih struktur. V tem kontekstu je soustvarjalni pristop še posebej dragocen. Takšen pristop, pri katerem odrasli in mladi sodelujejo, omogoča, da se izkoristijo prednosti in viri obeh skupin ne le za vzpostavitev mladinskega parlamenta, temveč tudi za zagotovitev trajnostne in učinkovite udeležbe. To omogoča dejanski vpliv na politične odločitve, ki presega simbolične geste in prinaša resnične spremembe.

NASVET: *Mladinskega parlamenta ne organizirajte v pravni obliki društva (nevladne organizacije). V tem primeru mora pravna oseba izpolnjevati številne obveznosti, ki izhajajo iz zakonov in predpisov vaše države, saj parlamenti niso nevladne organizacije, temveč so zasidrani v zakonodaji.*

Več informacij je na voljo v *Revidirani Evropski listini o sodelovanju mladih v lokalnem in regionalnem življenju*.

YOU PART

Engage. Connect. Empower.

PARTNERJI PROJEKTA

Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.